

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ในบทนี้จะกล่าวถึงประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2544 ซึ่งมีทั้งหมดจำนวน 151 คน การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการระดับชั้นมัธยมศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้วิจัยศึกษาจากเอกสาร ตำราและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างเป็นข้อคำถาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการและ ด้านการวัดผลและประเมินผล แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบผสม คือ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบผสม คือ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดขอบเขตของตัวแปรและประเด็นต่างๆ ในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำตัวแปรที่ต้องการวัดมานิยามศัพท์เฉพาะในลักษณะนิยามเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้อยู่ในลักษณะของตัวแปรที่สามารถวัดได้
3. สร้างข้อคำถามตามตัวแปรที่กำหนดไว้ โดยเขียนข้อคำถามให้สอดคล้องและครอบคลุมกับนิยามศัพท์ทั้งด้านสภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการและด้านการวัดผลและประเมินผล
4. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้นของแบบสอบถาม ในด้านความตรงตามเนื้อหาและภาษาที่ใช้โดยผู้วิจัยเอง
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเป็นปรนัย จำนวนการใช้ภาษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ผลปรากฏว่ามีการปรับปรุงประเด็นคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา
6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาหรือเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป สาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความปรนัย และโครงสร้างของแบบสอบถาม ปรากฏว่า ทุกข้อได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง .80 ขึ้น ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ทุกข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงโครงสร้างของแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กับประชากรที่ศึกษาคือผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง จำนวน 10 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม ด้านความเป็นปรนัย ระยะเวลา

ในการตอบแบบสอบถาม ปัญหาอุปสรรคในการตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมเท่ากับ .92

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจคุณภาพแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอต่างๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนต่างๆ ที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา และให้โรงเรียนส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอภายใน 2 สัปดาห์

2. หลังจากโรงเรียนส่งแบบสอบถามคืนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอแล้ว ผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามคืนครบทั้งหมด 151 ฉบับ

3. เมื่อได้แบบสอบถามไม่ครบตามจำนวน ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือกับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อออกหนังสือทวง โดยให้โรงเรียนส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภายใน 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามอีกครั้ง ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามครบในครั้งแรกจึงไม่ต้องดำเนินการ

4. เมื่อแบบสอบถามยังไม่ครบอีก ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามจากโรงเรียนเองจนครบทุกฉบับ เมื่อได้รับแบบสอบถามครบในครั้งแรก จึงต้องดำเนินการในขั้นตอนนี้

5. นำแบบสอบถามที่รับคืนตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์และประมวลผลหาค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละแล้วนำเสนอในลักษณะของตารางประกอบ การบรรยาย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการระดับชั้นมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ใช้หาค่าความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลในแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในลักษณะของตารางประกอบการบรรยาย

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารวิชาการระดับชั้นมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ใช้หาค่าความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลในแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอในลักษณะของตารางประกอบการบรรยาย

การแปลความหมายของข้อมูลที่มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของประคอง กรรณสูตร (2537 : 77) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีมากที่สุด